

BILAG TIL PUF ANSØGNING 1993.

Rådgivningsgruppen
Regnbuen,
Studenterhuset
Købmagergade 52
1150 København K
33-13.65.92

Vi tillader os hermed at søge om midler til dækning af udgifter ifm rådgivningsgruppens daglige drift, samt om midler til udvidelse af denne og til påbegyndelse af en nærmere dokumentation af gruppen rådgivningspraksis.

Rådgivningsgruppen er en frivillig og gratis psykologisk rådgivning, der har til huse i Studentarhuset/København. Rådgivningen har siden den åbnede 1985 ydet vejledning/rådgivning/terapi primært ift studerende, der er blevet stillet i en nød- og krisesituation. Men rådgivningen er også fra starten af blevet søgt af ikke-studerende, som er blevet taget imod ud fra de ressourcer, der har været til vores samlede rådighed. Fra 1989-90 har rådgivningens brugergruppe været halvt studerende, der har stået med studiemæssige/personlige problemer. Og den anden halvdel har fordelt sig mellem enlige, primært ufaglærte kvinder med børn, og tungt belastede unge, der er gået i stå på bistandshjælp, samt en meget blandet gruppe af mennesker, hvis eneste fællesnævner har været enten skuffelse og nederlag med etablerede psykologiske behandlingstilbud og/eller angst for gentagen psykiatrisk indlæggelse. Samlet gælder det for rådgivningens brugergruppe, at den overvejende er meget ressourcefattig, ofte med store sociale og familiemæssige baggrundsproblemer. Der er således mange med selvmord tæt på.

Grundlæggende for vores arbejdsform er at tage udgangspunkt i problemerne som de fremstår for brugerne af rådgivningen, og i fællesskab med brugeren at udvikle denne problematik. Sigtet med denne arbejdsform er at udvikle en handleevne hos brugeren, der ikke bare løser op for den konkrete problematik og det ubehag, der er en del heraf, men som brugeren også kan benytte til at undgå/imødegå fremtidige problemer af psykisk og social art.

En rådgivningssamtale varer fra 5 til 7 kvarter. De forløb, der kommer igang i rådgivningen, varer fra mellem 3 til 6 måneder og op til 2 til 2 1/2 år, og med et gennemsnit på et halvt til et helt år. og typisk med en samtale om ugen. En del forløb er mere krævende, og kan indbefatte periodisk daglig (eventuel telefonisk) kontakt, hjemmebesøg, socialcentermøder mv.

I rådgivningsgruppen er vi nu 14 psykologistuderende og psykologer, der alle arbejder ulønnet. Arbejdet er organiseret omkring onsdag eftermiddag og aften, og falder i tre dele: Supervisions-gruppemøder, hvor udviklingen i de enkelte forløb diskuteres; Brugerforløb; og Fællesmøde, hvor der arbejdes med almene og mere specifikt terapeutiske problemstillinger. I dette forum varetages

også praktiske og teoretiske opgaver ift rådgivningens drift iøvrigt. En stor del af brugerarbejdet, samt andet arbejde ifm rådgivningen foregår på ugens andre dage. For at deltage i rådgivningsgruppen kræves, at der minimum kan afsettes 12-14 timer om ugen. Og ligeså kræves der sådanne kvalifikationer ift arbejdsfeltet, at det vil være muligt indenfor et år til tre selv at gå ind som ansvarlig rådgiver. De enkelte rådgivningsforløb varetages af rådgiverpar, der sammensættes bredest muligt mht erfaring, baggrund og køn. Nye i gruppen kommer med i rådgivningsarbejdet ved at arbejde med i gruppens fælles arbejdsprocesser, inden de går med i det direkte rådgivningsarbejde under de "gamles" supervision og ansvar. Herigennem tilsigtes udviklingen af praksiskvalifikationer, der i størst mulig grad er fri af model- og øvehandlinger - hvad der ellers er en udbredt kvalifikationspraksis - idet sådanne går kvalitativt forbi det særlige og væsentlige, som det i enhver situation handler om at gribe i et udviklingsperspektiv.

I 1991/92 har der i snit været 20 brugerforløb i gang, hvilket dog har været mere end vi har ønsket at involvere hinanden i som rådgivere og rådgivningsgruppe. Men vi er gået ind i det, fordi vi i de konkrete tilfælde ikke har kunnet øjne andre relevante henvisningsmuligheder, og fordi vi erfarer, at vores arbejdsform, nærmest upåagtet problemtypen, med hver enkelt generelt lykkes på lang sigt. Selvfølgelig er der et "men" mht, om vores arbejde altid lykkes, men for de meget få forløb - en håndfuld - der fra rådgivningens start og frem til idag ikke er blevet afsluttet på normal "lykkelig" måde, gælder at her er det brugeren, der selv er gået videre. Nederlaget deponeres hos os, og sådan må det også være, hvis ikke vi skal bidrage med yderligere problemer for den berørte. Det er også, når vi ikke kan komme igennem til løsninger, at vi som arbejdskollektiv vægter at prioritere særlige faglige ressourcer, så det uløselige fremover vil kunne gøres løseligt.

På grund af det stadige brugerpres er vi i dag i meget større grad end tidligere henvist til at visitere til anden side, også selv om det på ingen måde lever op til en optimal løsning for den berørte - eller det ingen lunde synes at leve op til "vores krav" til en faglig forsvarlig varetagelse heraf. Skønmæssigt vil vi med udgangen af 1992 nå op på over 100 afviste/henviste, og det selv om mange potentielle brugere vælger sig selv fra og ikke henvender sig, fordi de allerede fra anden side - fra deres gang i Studentarhuset eller fra bekendte, der allerede går i rådgivningen, eller som selv tidligere er blevet henvist videre - er vidende om vores næsten kroniske ressourcemangel ift at gå ind i nye brugerforløb.

Til antallet af afviste må vi desværre også lægge et større antal af ikke-henvendelser, fra smerte-eksistenser, hvilket er vores begreb for de menneskeskæbner som vil kunne profitere voldsomt af rådgivningsressourcer, simpelt hen fordi de har givet op overfor deres eget liv med meget negative konsekvenser til følge, og som vi støder på i miljøerne omkring de etablerede brugerforløb, men som vi ikke ser os i stand til ressourcemæssigt at tilbyde noget kontinuerligt, der kan forandre.

Vi har indtil nu arbejdet med ovenstående konkrete ressourceman- gelse direkte i brugermiljøerne og søge at aktivere selvhjælpsprocesser heri, og dels ved at blande os i den socialpoli- tiske debat omkring, hvordan det på langt sigt kan gøres muligt at sikre alle de nødvendige støttemuligheder i nød- og krisesitu- ationer.

Vi deltager med faglige oplæg indenfor vores egen fagpsykologiske ramme, generelt ifm seminarer om anvendt psykologi ift psykolo- gistudiet og særligt ift faglige dage indenfor Psykologfor- eningen. Og specifikt har vi siden januar 1991 arbejdet sammen med en socialpsykologisk forsker fra Psykologisk Laboratorium/Kø- benhavns Universitet Amager omkring "Praksisforskning i foran- dring og overskridelse af psykosocial behandling", et projekt der er et delprojekt af "Sundhed, menneske og kultur" finansieret af det Samfundsvidenskabelige Hovedområdes Fakultet. Herudover har vi en årelang kontakt med Galebevægelsen, hvor vi sidst har deltaget med et oplæg "Om krisecentre og boformer" til høringen om alternativer til psykiatrien i november 1991. Dette efterår er vi endvidere med i en lille række af organisationer, der skal tage imod en ægyptisk gæsteprofessor indenfor det psykologiske område.

Det har været et væsentligt løft for vores rådgivningsarbejde at modtage støtte fra Fattigdomsmidlerne i 1992. De 20.000,- kr vi blev tildelt gjorde det muligt for os at anskaffe en længe ønsket computer, hvilket har lettet meget af det fælles arbejde fantastisk, og midlerne ydede samtidig et væsentligt tilskud til afholdelse af de nødvendige udgifter til mad (som mange brugere har behov for), til kopiering, porto, tidsskrifter og fagbøger. På grundlag af tilskudet fik vi nemlig frigjort egne private midler til brug for indsamling, formidling og kopiering af selve rådgivningens nedskrevne historie, fra dens start i 1982, til dens åbning i 1985 og frem til idag. Vi er så godt som færdige med en samlet dokumentation af rådgivningens praksis som alternativ rådgivning centreret omkring forskning, uddannelse og formidling - det drejer sig om et åbent materiale på henved 3.000 sider - men dette endnu kun for rådgivningen set som faglig organisation/alternativ institution. Den konkrete dokumentation af vores brugerpraksis - tusindvis af sider med forløbsnoter, som forøvrigt altid gives tilbage i kopi til den berørte bruger - mangler vi endnu at gå til, omend vi længe har arbejdet med forskellige nøgler til, hvordan denne form for dokumentation - der er underlagt tavshedpligt - kan oparbejdes, så den direkte kan indgå i en videnskabelig formidling af specifik psykologisk rådgivningspraksis. Vi står dog stadig med, at der endnu er langt igen, før denne "dokumentation af konkret terapipraksis" kan foreligge i et fuldt og for andre anvendeligt omfang. Aktuelt arbejder vi derfor med at finde et hjørne, et moment, en dimension oa, hvorfra vi kan påbegynde en skridtvis offent- liggørelse, samt en offentliggørelse der samtidig kan tilsigte en udvikling af alle de, ofte uforenelige faglige og politiske standpunkter, der er indenfor området; men også et sted at starte fra, der mest muligt sikrer, at det er begrundede videnskabelige fremskridt, der gennem offentliggørelse almenføres sig.

Når vi tænker indad på vores egen praksis som rådgivningsgruppe, sidder vi med en klar opfattelse og erfaring omkring, at vores arbejde nytter, og også at det har værdi langt ud over vores egen horisont. Men det er også netop her, vi støder på vores egne begrænsninger som frivilligt projekt. På grund af vores åbne og meget brøde indfaldsvinkel har vi meget lidt kontrol over, hvilke problemer vi kommer til at arbejde med, samt omfanget af dem. Og dette betyder, at arbejdsmæssige fællesprioriteringer fra tid til anden - og ofte - støder på uforudsete forhindringer, hvor aktuelle omverdensproblemer nærmest dikterer os en bestemt anden prioritering. Eksempelvis skal nævnes, at vi foråret 1992 godt ville afholde en åben faglig dag i Studenterhuset, hvor vi ville give vores historie og tanker om terapipraksis videre; men halvvejs inde i forberedelsen blev vi opøgt af flere studenter- husaktivister om rådgivningsforløb, og valget var tidsmæssigt disse personers akutte problemer eller vores "eget" projekt. Vi valgte personerne, fordi vi ikke etisk kunne forsøre en åben dag med konkrete studenterhusaktivister som fravalgte brugere - selvom en sådan dag kunne have styrket både vores egen og Studenterhusets faglige profil.

Problemer af ovenstående art gør også tanken om at søge midler til lønformer aktual, således at det fælles og generelle i rådgivningens dagligdag kan sikres en større kontinuitet. Og med de udkast, blandt andet til opprioritering af midler for Studen- terrådgivningerne, der har været fremme til finansloven for 1993, har vi endnu engang set os stående i en konkret valgssituation, om vi skulle søge at gøre dette skridt nu eller ej. Men har, også denne gang - og fordi det ikke helt kunne sikre os muligheden for at få hele bredden med i vores nuværende arbejde - valgt ikke at forsøge at tage det. I dette fravalg ligger også, at vi langt fra er tilstrækkeligt klare på, hvordan konkrete lønformer kan styrke det frivillige rådgivningsarbejde uden at tendenser til bureau- krat, serialisering og anonymisering overfor brugerfladen nærmer sig. Det er netop fraværet af sådanne forhold, der - sammen med vores tilgang til praksis - synes at være styrken i vores arbejde, omend det også slider på os, når der ikke rigtig er nogen 'private og legitime' tilbagetrækningspositioner at hvile igennem.

Vi arbejder aktuelt med problemfeltet som en særlig socialpsy- kologisk (og sociologisk) opgave omhandlende udviklingen af bæredygtige og brugerstyrede institutioner, og knytter her an til de mange andre projekter, der i disse år arbejdes med indenfor det sociale- og sundhedsmæssige område. Der, hvor vi kan se vores eget fremtidige bidrag til dette område er, at kan vi komme igang med en mere specifik og målrettet dokumentation af vores brugerpraksis, specielt af de praksisforhold, der nytter eller "virker" i de for os idealtypisk udarbejdede problemsituationer, at da vil det også være muligt for os at sige noget viden- skabeligt begrundet og generelt anvendeligt om selve indretningen og karakteren af fremtidige rådgivningsinstitutioner, og dermed også mht til hvordan vi selv kan og skal gå videre som fagligt arbejdskollektiv.

Det turde indtil nu være fremgået af vores beskrivelse af rådgivningspraksis, at der er etableret to arbejdsfelter i rådgivningen, dels den socialpsykologiske/sociologiske omkring rådgivningspraksis generelt og dels et specifikt personlighedspsykologisk felt ift arbejdet med aktuelle brugerproblemer. Felterne er meget snævert knyttet, og de betinger i et forebyggelsesøjemed også hinanden, for i den grad det er muligt både teoretisk og praktisk at begribe, ikke bare hvordan typiske brugerproblemer overvindes, men også hvordan de sociale og individuelle grunde og betingelser er, for at de kom i stand som personlige problemer, at da vil det være muligt at ekstrapolere praksistiltag, således at der målrettet vil kunne arbejdes forebyggende ift mennesker i analoge socialpsykologiske problemsituationer, hvad der så i anden omgang vil give anledning til nye problembestemmelser i udvidet forebyggelsesmæssigt sigte.

Men lige så "let" det er for os at "kigge ind" i dette felt, ligeså svært er det også for os at arbejde systematisk med en både teoretisk og praktisk almengørelse af det. Og det handler om karakteren af vores tilgang til arbejdet - vores eksistensgrundlag - hvor vi indtil videre må se os som stående meget alene, uden nævneværdig mulighed for i positiv forstand at støtte os særskilt til andres erfaringer. Specifikt drejer det sig om, at når tilgangen til brugerarbejdet er social- og personlighedspsykologisk problemudvikling, modsat det udbredte koncept om praksisstyring gennem diagnostiske behandlingstiltag, at så vides det først, når problemet gennem fælles praksis så at sige er gjort løseligt, hvad det hele handlede om, og hvorfor det kom i stand. Denne, ift gangvis praksis indenfor området, "omvendte diagnostik" rejser et væld af nye og endnu uløste metodiske (og efterfølgende teoretiske) problemstillinger mht en videregivelse af konkret rådgivningspraksis, det være sig i teoretisk form og som konkret erfaringsformidling. Det vides kun med sikkerhed, men her også ned i detaljen, hvad der ikke skal gøres eller sættes i værk. Men hvordan arbejdet i positiv forstand skal foregribes, det er nødvendigvis åbent og til stadighed til fælles debat og afgørelse.

For udvikling af praksis og den foregribende bestemmelse heraf stilles vi derfor hele tiden med en åben midte, hvorom der kun kan siges noget meget alment, og som kun et videre enkeltteoretisk udviklingsarbejde og et arbejde med afgrænsning til faldgrupper kan kredse nærmere ind: har vi ikke alle relevante udgangsbetingelser med for en systematisering/generalisation af praksiserfaringer med specifikke enkeltforløb, så kan det hermed gjorte koncept, ift andre/nye brugere, blive til een for dem fremmed effektivisering af vores praksis, fremfor til et bidrag til udviklingen af "deres", idet der modsat det intenderede - og for personlighedspsykologisk udvikling kontraindicerede - ubegrebet arbejdes diagnostisk behandlingsmæssigt; eller også er der faren for, af angst for fremmed effektivisering, at rådgiversiden forestillingsmæssigt stiller sig på bar bund hver gang et forløb kommer i stand, men her vil tidligere rådgivningserfaring med samme problemstillinger skjult kunne sætte sig igennem på en for alle parter ukonstruktiv og ikke fælles foregribende måde.

Det her beskrevne problem er generelt uløst indenfor subjektiv-denskabelig forskning, og det er også det problem, der gør, at vi hellere vil tage mindre, om det så skal være de mindste skridt, både socialpsykologisk og terapeutisk/klinisk, og bevidst kooperativt derfor være så grundige som muligt i udviklingen af en mere differentieret rådgivningspraksis, end vi vil se os bidragende til en forfladigelse af såvel vores eget arbejde med brugerproblemer som af selve området, hvor der er koncepter og teknikker nok, men ikke nogen særlig problembevidsthed om deres begrundede sagsmæssige anvendelse i hvert enkelt særlige tilfælde.

Med en sådan arbejdsform stiller vi også det basale krav til hinanden, at man er, eller gør sig, bekendt med alle relevante teoridannelser indenfor det problemfelt, der bearbejdes - også de koncepter, man på forhånd måtte være uenig i. For uden dette vil det kun være muligt at træde op som konkurrent til andre/andet og ikke med kollektiviteten.

Vi har i forbindelse med udformningen af denne ansøgning diskuteret vores udviklingsretning som rådgivningsgruppe. Og det er gennem denne diskussion blevet mere og mere klart, at vi står med en vifte af meget forskellige arbejdsfelter, som vi har direkte kontakt til, og som vi også umiddelbart ville kunne gå nærmere ind i. Fx:

- enlige kvinder med børn, som næsten alle kender til andre enlige og isolerede kvinder;
- tungt belastede unge hvis netværk selv består af andre belastede unge og ældre. Vi har kontakt med Gadesjakkat/Nørrebro, men endnu kun som enkeltpersoner/græsrodder, idet vi som rådgivningsgruppe mangler at finde (et greb om) et arbejdskoncept, der sikrer stadige og frie ressourcer til begge parters rådighed.
- grupper af studerende indenfor det sundhedsmæssige område, fx afspændingspædagogiske uddannelser eller personer fra det socialpædagogiske arbejdsfelt indenfor narkoområdet, hvor det terapeutiske er en generel del af de kvalifikationsmæssige krav, men som mange afbryder/går ned på. Og i stor udstrækning fordi skolerne/institutionerne ikke har tilstrækkelig kompetence til arbejdet med den særlige blanding af pædagogik og terapi, men hvor vi i kraft af vores måde at organisere rådgivningsarbejde på sidder med en erfaringsfond, der anvendt i form af en udadgående konsulentfunktion ville kunne minimere de brugerhenvendelser, som vi får fra disse områder;
- det børnepsykologiske område, hvor det idag er nærmest onsonst at henvise videre, med mindre det er tvangsfjernelser, der er på tale. Et nærmere arbejde fra vores side med udviklingen af en særskilt kompetence på dette område vil kræve meget af vores samlede ressourcer flere år frem i tiden, så aktuelt varetages indgangen og arbejdet hermed endnu kun af de enkeltpersoner i rådgivningsgruppen, der har en umiddelbar specifik faglig interesse heri.

Problemet med ovenstående arbejdsfelter er fra vores side først og fremmest et tidsmæssigt problem, da meget af vores tid er båndlagt til anden side - lønarbejde og studier. Men i anden omgang også et økonomisk problem. Det koster i kroner og ører at arbejde med felterne.

Som beskrevet er det ikke nu, at det er relevant for os at søge ind i lønformer for det arbejde, vi udfører. Men det er også blevet klart gennem udformningen af denne ansøgning, at vi inden længe konkret må nærme os sådanne. Der er for mange ting i vores daglige virke, der bliver mere besværlige og opslidende, end det med rimelighed kan kræves. Og nok er det nærmest en livsstil for os at tage vores fag - psykologi - praktisk på ordet, men som enhver anden seriøsitet behøver den en nærmere materiel ramme, for at kunne udvikle sig optimalt.

Vi vil derfor heller ikke skjule, at vi både har skrevet denne ansøgning for at give indblik i vores praksis, men også fordi vi gerne modtager henvendelser og ideer til, hvordan vi også kunne udvikle arbejdet videre.

De midler vi søger for 1993 søger vi til følgende områder i vores arbejde:

1 - midler til dækning af daglige udgifter til mad, papirvarer, porto, kopiering. Vi bruger idag ca 1800,- kr månedligt, eller 21.000,-kr pr år.

2 - midler til start på et brugerdokumentationsprojekt. Det vil dreje sig om bogindkøb, anskaffelse af tidsskifter, manualer, kopiering af materiale, korrespondancer med fagfæller og andre faggrupper, kurser mv. Formålet er dels at skabe et materiale for os selv til videre bearbejdning og dels at tage skridt til en nærmere offentliggørelse af rådgivningspraksis. Vi har svært ved at vurdere, hvad det vil koste at komme ordentligt i gang, men vi forestiller os, at midler hertil vil kunne løskøbe flere af os ift de lønarbejdstimer, det idag er nødvendigt at have bare til anskaffelse af fagligt materiale. Et overslag i rådgivningen over, hvad vi samlet investerer i specifikt psykologisk og sociologisk materiale - selv om vi i udstrakt grad allerede anvender hinandens - er 7.000,- kr pr måned eller 84.000,- kr pr år. Kan bare halvdelen heraf dækkes, ser vi det muligt at komme langt ind i dokumentationsprojektet.

3 - rådgivningen har specielt de sidste to år etableret sig som en mulighed for tungt belastede unge i Storkøbenhavn. Og vi synes både at være blevet en kendt og troværdig rådgivning i disses forskelligartede miljøer. De forløb, der kommer i stand adskiller sig ikke nævneværdigt fra andre forløb, når der ses bort fra at de tit koster af rådgivernes privatøkonomi til fortæring og eventuelle busbilletter, der er brug for. Af og til støder vi imidlertid på, at var der bare midler til en rejse hjem til forældre, gamle skolekammerater, en tur på landet (hvor vi har kontakt til kreative miljøer), til et aftenskolehold eller til noget genbrugstøj - som det er meget svært, for ikke at sige umuligt at få de respektive socialcentre til at gå ind i, når det

står lige for - så kunne meget løses med få midler. Det er på ingen måde tanken at have en kasse at dele ud af, men at have en pulje i størrelsesorden måske 5.000,- kr pr år, der anvendt hertil vil gøre underværker, når situationer af ovenstående art opstår.

4 - rådgivningen har altid nogle enlige mødre med børn, der bruger os. Det er moderen, vi primært arbejder med, og hvor vores tiltag overfor børnene mest er af socialpædagogisk art, hvad der også er kompetence til i rådgivningen. Men vi føler os fattige ift at give børnene et miljø, når de er hos os. Midler til indkøb af legetøj, der vil kunne danne grundlag for et nærmere arbejde med de børn, vi møder, vil kunne understøtte vores arbejdet med moderen. Et skøn til legetøj og andre børnerelative ting er et engangsbeløb på 5.000,- kr.

5 - i rådgivningen har der eksisteret en problemafklaringsgruppe de sidste 4-5 år. Den er lagt indenfor rådgivningens almindelige åbningstid onsdag aften, hvor der også er fællesmøde og supervision, og den kan derfor med sin begrænsede tidsramme på to timer kun bære 2-4 brugere. Den fungerer som en nøddør, som brugere kan gå ind igennem, når vi ikke kan tilbyde enkeltforløb, men heller ikke ser os i stand til at henvise videre. Men pga dens minimale størrelse er den oftest lukket for nye brugere. Vi vil derfor godt kunne bruge at etablere en anden og større gruppe uden for vores onsdage - ikke som en decideret terapigruppe på nuværende tidspunkt - men som en kreativgruppe - en tagen-vare-på-sig-selv gruppe - der evt også er åben overfor de brugere, der allerede er i enkeltforløb, men som vil kunne bruge også at arbejde med disse sider. Vi forestiller os en gruppe, der arbejder med dans, tegning, drama, afspænding mv. Til indkøb af materialer hertil søger vi midler til en ghettablaster, farver og papir, samt skumgummimadrasser. Et engangsbeløb på 8.000,- kr.

Ovenstående 5 områder er en ønskeliste til, hvad vi kunne tænke os at råde over. Og vi er på det rene med, at punkt 2 - 5 vil kræve flere tidsmæssige ressourcer, end vi idag bruger og råder over. På den anden side har vi den erfaring med de midler vi blev tildelt for 1992, at det har lettet vores arbejdsproces betydeligt og frigjort overskud.